

**Základní škola a mateřská škola Vřesovice,
příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Motto: „Moudrý je ten, kdo se dovede učit od druhých.“

(S. E. Thompson)

Projednáno na pedagogické radě: 29. 8. 2016

Projednáno Školskou radou 2. vydání: 12. 9. 2016

Platnost od: 1.9. 2016

Účinnost od: 1. 9. 2016

Vydala: Mgr. Martina Zbořilová, ředitelka školy

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název programu: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání
RADOSTNÁ ŠKOLIČKA

Č. j. : ZSaMSVRE/201 / 2016
1. vydání

Škola: Základní škola a mateřská škola Vřesovice
příspěvková organizace
Vřesovice 107
Vřesovice 798 09

Ředitelka: Mgr. Martina Zbořilová
Telefon: 582 330 043, 727 988 600
e-mail: zsamsvresovice@gmail.com
WEB: www.zsamsvresovice.cz
IČ: 75021111
IZO: 181 043 076

Součástí školy: Základní škola
Školní družina
Mateřská škola

Zřizovatel školy: Obec Vřesovice
Adresa: Vřesovice 41, 798 09, Vřesovice
Telefon: 582 368 123
IČO: 00288951
e-mail: vresovice.pv@volny.cz
WEB: www.vresovice.cz

Podpis:

Razítko:

OBSAH:

OBSAH:	4
1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
1.1 Velikost a úplnost školy	7
1.2 Umístění a podmínky školy	7
1.3 Charakteristika pedagogického sboru	8
1.4 Charakteristika žáků	9
1.5 Dopravní dostupnost	9
1.6 Dlouhodobé projekty	10
1.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	11
1.8 Vlastní hodnocení školy	12
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	14
2.1 Zaměření školy	14
2.2 Pojetí a cíle základního vzdělávání	14
2.3 Výchovné a vzdělávací strategie školy	18
2.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	24
2.4.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	24
2.4.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole	26
2.4.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	27
2.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	27
2.5.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	27
2.5.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	28
2.6 Přehled podpůrných opatření	29
2.6.1 Opatření, která realizuje škola sama	31

2.6.2	Opatření, které škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení 32	
2.6.3	Doporučení ke vzdělávání žáka se speciální vzdělávací potřebou	33
2.7	Začlenění průřezových témat.....	33
2.7.1	Osobnostní a sociální výchova.....	34
2.7.2	Výchova demokratického člověka	34
2.7.3	Výchova k myšlení v evropských souvislostech.....	34
2.7.4	Multikulturní výchova	35
2.7.5	Environmentální výchova.....	35
2.7.6	Mediální výchova.....	35
3	UČEBNÍ PLÁN.....	40
4	UČEBNÍ OSNOVY	43
5	HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	218
5.1	Způsoby hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.....	218
5.1.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání.....	218
5.1.2	Zásady pro hodnocení chování ve škole.....	221
5.1.3	Pravidla pro hodnocení a klasifikaci jednotlivých předmětů	223
5.1.4	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	223
5.2	Kritéria hodnocení - stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace	224
5.2.1	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření ...	224
5.2.2	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření	226
5.2.3	Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření....	228
5.2.4	Stupně hodnocení chování.....	230
5.2.5	Uvolnění z výuky nebo nehodnocení žáka §16 vyhlášky č.48/2005 Sb. novela 256/2012Sb.....	231

5.2.6	Celkové hodnocení žáka na vysvědčení.....	231
5.3	Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií.....	232
5.4	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	233
5.5	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	235
5.6	Podrobnosti o komisionálních zkouškách	237
5.7	Hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	239

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 VELIKOST A ÚPLNOST ŠKOLY

Základní škola Vřesovice je neúplně organizovaná škola s 1. – 5. ročníkem. Nachází se nedaleko města Prostějova. Jde o školu rodinného typu, která má bližší komunikaci mezi zákonným zástupcem, žáky a školou.

Kapacita školy je 61 žáků. Součástí školy je školní družina. Školní družina má pro svoji činnost vyhrazeny prostory třídy. Kapacita ŠD je 61 žáků.

ZŠ Vřesovice je málotřídní škola s žáky 1. – 5. ročníku, rozdělených do 4 až 5 tříd, podle počtu žáků ve škole. ZŠ je spojena s MŠ a tvoří jeden právní subjekt.

1.2 UMÍSTĚNÍ A PODMÍNKY ŠKOLY

Škola je umístěna do bývalé farní budovy pod kopcem s kostelem. Na ZŠ ve Vřesovicích se vzdělávají děti z obcí Vřesovice, Výšovice a Vranovice – Kelčice, Dobromilice i z města Prostějova.

Škola má čtyři třídy – kmenové učebny, PC učebnu s připojením na internet (tvoří součást školní družiny), místnost pro školní družinu, ředitelnu, sborovnu, kabinety VV a školních pomůcek, keramickou dílnu, šatnu, knihovnu, kuchyň a školní jídelnu.

Vybavení tříd a kabinetů pomůckami je velmi dobré a další obnova je prioritou vedení školy.

Školní družina má pro svoji činnost samostatné prostory vybavené herními prvky. Školní družina (ŠD) je základním prvkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti. Učí děti ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací, plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, apod.)

ŠD se zapojuje do nejrůznějších kulturních a sportovních aktivit pořádaných školou nebo organizovaných v rámci obce.

Školní družina je otevřena ráno od 7:00 do 7:40 a odpoledne od 11:40 do 16:00 hodin.

Ve třídách i ŠD jsou výškově nastavitelné lavice a židle. Didaktická a výpočetní technika je na vysoké úrovni. Materiální vybavení odpovídá podmínkám školy. Žáci využívají všechny prostory při výuce i o přestávkách. Na estetickém prostředí školy se velkou měrou podílí žáci i učitelé. V přízemí školy jsou vybudované nové šatny, ve kterých má každý žák svou vlastní skříňku. Pro rozvoj estetického citění má škola keramickou dílnu, kde keramickou pec škole zapůjčil zřizovatel. Škola má odpovídající hygienické zařízení, vybavenou výdejnu stravy a školní jídelnu.

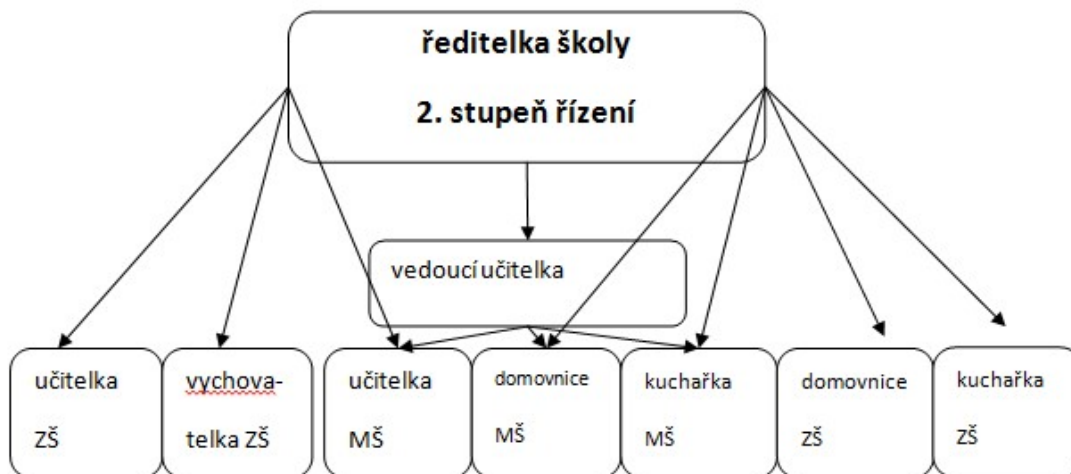
Ke škole patří malý dvorek, upravený ke sportovnímu vyžití dětí. K venkovním prostorám patří farní zahrada, hřiště a místní tělocvična – Sokolovna, která byla škole propůjčena zřizovatelem a spolkem Sokol.

1.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor má 6 - 7 pedagogické pracovníky dle počtu žáků ve škole. Všichni jsou plně kvalifikováni. Pedagogičtí pracovníci si pravidelně zajišťují své znalosti v kurzech a projektech nabízených vzdělávacími středisky. Ve škole pracuje metodik prevence sociálních patologických jevů, koordinátor ICT. Zajišťujeme výuku anglického jazyka.

Učitelky, které ve škole zajišťují pedagogickou intervenci, mají vystudovaný obor speciální pedagogika. Jsme schopni v plné míře zabezpečovat výuku žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními dle individuálního vzdělávacího plánu (IVP) i plánu pedagogické podpory (PLPP). Všichni učitelé jsou proškoleni v práci s počítači, v problematice prevence sociálně patologických jevů a ochrany při mimořádných událostech. Někteří mají kurz první pomoci. Učitelé se vzdělávají jak ve svém oboru, tak v oblastech kritického myšlení, činnostního učení a zvyšují tak kvalitu své práce.

Ve školní družině pracují 2 vychovatelky.

Organizační schéma - obr. 1

1.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Na ZŠ ve Vřesovicích se vzdělávají děti z obcí Vřesovice, Výšovice a Vranovice – Kelčice, Dobromilice i z města Prostějov.

Skladba žáků:

- Školu navštěvují žáci 1. až 5. ročníku.
- Škola je malotřídní - je trojtřídní až čtyřtřídní, podle počtu žáků.
- Kapacita základní školy je 61 žáků.
- Kapacita školní družiny je 61 žáků.

1.5 DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

Do ZŠ Vřesovice chodí nejen děti místní, ale dojíždějí do ní děti i z Výšovic a Vranovic – Kelčic, Dobromilic i z města Prostějova. Doprava dětí do školy se uskutečňuje linkovými autobusy. Začátek výuky je stanoven tak, aby všechny děti byly včas ve škole před zahájením výuky a měly dostatečný čas na přípravu na vyučování. Pobyt žáků odpoledních hodinách ve školní družině je přizpůsoben odjezdu dětí domů.

1.6 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Zdravé zoubky – DM

Projekt dopravní výchova – Jsem chodec, jsem cyklista

Ovoce do škol

Škola v přírodě

Na konci školního roku po domluvě se zákonnými zástupci žáků plánujeme školu v přírodě, která bude zaměřena na vzájemné poznání, respekt vůči druhému a posilování vztahů ve vzniklém třídním kolektivu. Výuka bude mít netradiční obsah a bude klást důraz na poznávání spolužáků i sebe sama a posilování přátelských vztahů ve třídě.

Zápis do 1. třídy

Zápis do 1. třídy probíhá v pátek v odpoledních hodinách. Na zápisu se podílí učitelky ZŠ. Budoucí prvňáci postupně prochází zajímavými stanovišti a plní jednotlivé úkoly, kterými učitelky zjišťují, zda je již dítě připraveno za vstup do ZŠ.

Začátek a konec školního roku

Začátek i konec školního roku jsou výrazné okamžiky v životě žáků. Někdo se těší v září do školy, jiný se těší, až v červnu škola skončí a začnou tolik vytoužené a očekávané prázdniny. Na naší škole se tyto chvíle snažíme zpříjemnit jak nově přichozím, tak i těm, kteří v červnu odcházejí.

V den zahájení školního roku vítají nové prvňáčky paní ředitelka a učitelky ve slavnostně vyzdobených třídách. Mimo jiné jsou představeni zaměstnanci školy a vedení obce. Žáci dostávají šerpu nebo stužkou a jsou pasováni do řad prvňáčků.

Den před koncem školního roku probíhá loučení se starým školním rokem. Každý ročník si pro tuto příležitost připraví krátké představení, paní ředitelka poděkuje všem zaměstnancům za celoroční práci a odmění žáky, kteří byli úspěšní v soutěžích a na sportovních akcích.

Vánoční besídka

K dlouhodobým tradicím školy patří pořádání vánoční besídky v Sokolovně ve Vřesovicích. Žáci základní a mateřské školy nacvičí spolu s třídní učitelkou nebo vychovatelkou divadelní představení s vánoční tematikou, které následně přednesou všem rodičům, prarodičům a přátelům školy, kteří se na ně přijdou podívat.

Dny otevřených dveří

Důležitým prvkem otevřenosti školy vůči veřejnosti jsou Dny otevřených dveří. Máme zájem, aby žáci i učitelé měli možnost demonstrovat před rodiči a ostatními návštěvníky svou práci.

1.7 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování prostřednictvím žákovských knížek a třídních schůzek, které jsou klasické společné nebo individuální konzultace s učitelem. Zákonní zástupci se mohou účastnit vyučování, navštívit učitele v době konzultačních hodin nebo po dohodě v jiném termínu.

Ve škole jsou pořádány i neformální setkání s rodiči – výstavy výtvarných prací žáků, křest knihy, kterou žáci napíší během školního roku nebo dny otevřených dveří, ukázková hodina v 1. třídě. Akce se mohou měnit dle zájmu veřejnosti i školy.

Spolupráce se Školskou radou

Školská rada má 3 členy. Byla zřízena ke dni 19.6.2013. Schůzka se uskutečňuje pravidelně dvakrát ročně. Školská rada je pravidelně informována ředitelkou školy o provozu, výchově a vzdělávání ve škole.

Spolupráce se zájmovým spolkem přátel ZŠ a MŠ Vřesovice „Radostná školička“

Spolek pomáhá organizovat různé akce pro žáky ZŠ a MŠ, nakupuje a poskytuje škole různé pomůcky a vybavení, které nelze zajistit z rozpočtu školy. Spolek byl založen 1. 6. 2016, počet členů 5.

Spolupráce s PPP a SPC v Prostějově

Spolupracujeme formou pravidelných konzultací, účastníme se seminářů vedených pracovníky a lektory PPP a SPC. PPP v Prostějově nám poskytuje informace na základě odborných pedagogických a psychologických vyšetření žáka.

Spolupráce s lékaři

Spolupracujeme s MUDr. Janem Smékalem v rámci pracovních-lékařských vztahů.

Další spolupráce

Spolupráce školy s institucemi

- Policie ČR - ZŠ dále spolupracuje s Policií ČR
- Eko-centrum IRIS – pořádání přednášek týkajících se ekologické výchovy
- ZŠ a MŠ Bedihošť
- MŠ Kelčice
- Okresní knihovna Prostějov (dětské oddělení)
- DM drogerie
- SFIZ – Ovoce do škol
- PPP Prostějov
- KS Máj Vřesovice
- Spolek Sokol Vřesovice
- Spolek Radostná školička

Mezinárodní spolupráci zatím neplánujeme vzhledem k podmínkám malotřídní školy.

1.8 VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Dokument, který byl uveden v §28, odst. 1, písm. e), Školského zákona s novelizací Školského zákona, již není povinný dokument škol. Údaje z vlastního hodnocení školy však považujeme za důležité nejen pro zpracování výroční zprávy (v 6 odst. vyhl.15/2005 ve znění pozdějších předpisů), ale můžeme poskytnout zpětnou vazbu o realizaci cílů vzdělávání a závěry je pak možno využít pro plánování činnosti školy na další období.

Metody: analýza, metody SWOT, anketa, diskuze, dotazník, pozorování, hospitace, průzkum, rozhovor, sociometrie.

Autoevaluace je řízené hodnocení práce školy. Jejím úkolem je ověření a zvýšení kvality výchovy a vzdělávání. Sebeevaluace školy je stanovena § 11 a §12 zákona 561/2004 Sb., a vyhláškou č.15/2005 Sb., kterou se stanovují náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Autoevaluace bude realizována nepravidelně v závislosti na situaci ve škole.

Proces evaluace

- vytvoření evaluačního týmu – všichni pedagogičtí zaměstnanci
- stanovení cílů - standardy výkonů (objektivní zjištění současného stavu)
- evaluační nástroje (způsob získávání informací)
- evaluační zpráva (závěrečné hodnocení)

Metody evaluace

- anketa pro rodiče - rozhovory se Školskou radou
- analýza základních dokumentů školy - rozbor tematických plánů
- hospitace - rozhovor s učiteli

Jako nástroje evaluace můžeme využít vlastní i komerční dotazníky např. Mapa školy, také často využívanou SWOT analýzu.

SWOT analýza se skládá ze dvou částí, které mají dvě podčásti:

1. Interní - Silné stránky a Slabé stránky.
2. Externí - Příležitosti a Hrozby.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

2.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Náš ŠVP s motivačním názvem „Radostná školička“ je školský dokument platný od 22. 7. 2013 s účinností od 1. 9. 2013. Vymezuje charakter a obsah vzdělávání. Jeho úkolem není vyjmenovat všechny znalosti, které se má žák naučit, ale zaměřit se přednostně na rozvoj osobnosti žáka. ŠVP obecně formuluje výchovné a vzdělávací cíle a dále stanovuje klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj žáka.

Cílem vzdělávání jsou kompetence, které má žák získat (kompetence učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní). Žák tak bude připraven se učit, získávat tvůrčí přístup, komunikační a prezentační dovednosti, schopnost spolupracovat, jednat s lidmi, nést odpovědnost, řešit problémy, pracovat v týmu, sebevzdělávat se.

Velmi důležité jsou ve vzdělávacím programu tzv. průřezová témata, která prolínají výukou ve všech předmětech.

Průřezová témata obsažená ve vzdělávacím obsahu:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova,
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova.

2.2 POJETÍ A CÍLE ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k

dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a výchovu v rodině.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělávání.

Naším cílem je:

- realizovat vzdělávací proces dle našeho školního vzdělávacího programu a připravit žáky pro další vzdělávací stupeň (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných)
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Náš ŠVP navazuje svým pojetím na tradice české činné školy, kterou lze charakterizovat:

- má činnostní ráz
- je pozitivní vůči žákům
- podněcuje žáky k tvořivé práci
- navrácí do školy „zdravý selský rozum“
- při výuce využívá zkušeností žáků
- klade důraz na motivaci žáků k učení
- při výuce se dbá na vysvětlení, proč se čemu učí
- zpětná vazba je důležitou formou zařazovanou do každé vyučovací
- je snahou všech vyučujících, aby bylo probírané učivo žáky dobře zvládnuto
- umožňuje účelně spojovat učiva několika předmětů do projektů

- zdůrazňuje mezipředmětové vztahy

V popředí záměrů a cílů našeho školního vzdělávacího programu je rozvoj tvořivosti žáků. Důležitým předpokladem pro rozvoj tvořivosti je motivovat žáky tak, aby měli radost z pochopení probíraného učiva. Přitom je třeba respektovat jejich individuální vlohy.

Aby žáci byli schopni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je třeba podporovat jejich *samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost, pozitivní sebehodnocení*. Učitelé jsou pro žáky partnery a poradci, pomocníky na cestě za samoobjevováním, jejich oporou.

Veškerá činnost učitelů a především žáků musí být doprovázena *pocitů uspokojení a radosti z dobrých výsledků*.

Žák je stále *podněcován k produkování myšlenek*, nápadů, kladení otázek, odpovídání. Často se tak děje při činnostním učení, ať už s pomůckami, nebo na základě úloh ze života.

Důraz je kladen na využívání poznatků v rámci smysluplných celků, na individuální porozumění a nepřetěžování žáků. Každá činnost, která žáka zapojuje do vyučovacího procesu, která mobilizuje jeho síly, je tou nejlepším metodou získávání nových zkušeností.

Vícesmyslovým zapojením žáků do vyučování je podněcována jejich aktivita, posiluje se v nich sebedůvěra, která je vede k soustředěné práci.

Zdůrazňujeme individualizované a kolektivní učení.

Individualizovaným učením rozumíme kteroukoliv formu vyučování, při níž rychlost, kterou žák postupuje při osvojování vědomostí, závisí jen na jeho schopnostech a na jeho práci (činnostech). Uplatňujeme též výuku kolektivní.

Učitel má možnost individuálně sledovat žáky, neboť při manipulaci s věcmi se zobrazuje mysl žáků přímo před každým z nich. Může tak přizpůsobit postup výuky pozorované individuální práci žáků. Velký význam má také to, že nikdo není izolován. Vzájemná nápodoba činností a vyjadřování mezi žáky zefektivňuje vyučování. Vlastní činnosti zařazujeme do výuky krátce a často v různých formách, aby upoutaly pozornost všech žáků, vedly dříve či později k znovuobjevení poznatku, k pochopení učiva a jeho

dobrému zvládnutí. Předchází se tak bezduchému memorování látky naučené z paměti bez porozumění. Kolektivní individualizovaná výuka s využitím činností žáků a zpětné vazby přináší do vyučovacích hodin přirozenou potřebu diferenciací a skupinové práce. Při hovoru o pozorovaném jevu jsou kladeny otázky nejen učitelem, ale i žáky navzájem.

V rámci našeho se realizuje harmonický rozvoj tělesných i duševních schopností každého dítěte.

Činnostní učení v tvořivé škole umožní postupně každému žákovi, aby pocítil uspokojení nad svými dosaženými výsledky. Vědomí úspěchu je pak každému vzpruhou k překonávání překážek. Škola musí umožnit každému žákovi takový tělesný a duševní vývoj, jakého je schopen. Způsob a míra žákova rozvoje se neposuzuje jen podle míry vědomostí, ale zejména, podle toho, s jakou jasností a jistotou dovede žák myslet, své myšlenky vyjadřovat a řešit úkoly z praktického života, jak se vyvíjí jeho osobnost ve své mnohostrannosti.

2.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ a MŠ Vřesovice
Kompetence k učení Cíl: Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je k celoživotnímu učení.	• seznamuje se s vhodnými způsoby a metodami strategie učení, plánování a organizuje vlastní učení • v jednoduchém textu vyhledává a třídí informace na základě pochopení třídících kritérií vzhledem k individuálním a věkovým zvláštnostem • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly z nabízeného učiva • na základě svých schopností poznává smysl a cíl učení, adekvátní vztah k učení, posuzuje vlastní pokrok, plánuje si zdokonalení svého učení	• zařazujeme metody – aktivního učení, metody tvořivé školy • vytváříme u žáků návyky k samostatnému učení • zohledňujeme speciální vzdělávací potřeby žáků • vedeme žáky ke čtení s porozuměním • upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v praktickém životě • vedeme žáky k získávání poznatků z jiných zdrojů • zařazujeme do výuky práci na PC • vedeme žáky k sebehodnocení a podporujeme sebedůvěru ve vlastní schopnosti • výuka je postupně doplňována motivačními úkoly

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ a MŠ Vřesovice
Kompetence občanské Cíl: Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.	• vyslechne názor druhého, přemýšlí o něm • seznamuje se s přesvědčením druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, upozorní na fyzické a psychické násilí • s ohledem na věk se seznamuje se základními pravidly, které se ho přímo dotýkají • je schopen rozhodnout se v jednoduché životní situaci, v případě ohrožení zná základní postupy řešení této situace • seznamuje se s našimi lidovými tradicemi, kulturně historickým dědictvím, dle svého zájmu se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • uvědomuje si existenci environmentálních problémů, vlastní závislost na přírodě a odpovědnost za vlastní zdraví a kvalitní životní prostředí	• seznamujeme děti se společenskými normami, právy a povinnostmi, upevňujeme a navozujeme správné sociální vztahy • vedeme žáky ke vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí, ke snaze si mezi sebou pomáhat • vedeme žáky k respektování a plnění školního řádu • vedeme k chápání sounáležitosti jedince ke své vlasti • rozvíjíme vztah k ČR i k celému světu • společně s dětmi pořádáme různé školní akce podporující lidové tradice • vedeme děti k dosažení co nejvyšší kulturní úrovně • organizujeme pro děti ozdravný pobyt v přírodě v různých lokalitách naší vlasti • podílíme se na ochraně a zlepšování nejbližšího okolí (výsadba stromů, obnova lesa, Den Země

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ a MŠ Vřesovice
Kompetence komunikativní Cíl: Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.	• formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v ústním a písemném projevu • naslouchá, rozumí a reaguje na pokyny druhých lidí, zapojuje se do diskuse a obhajuje svůj názor • seznamuje se s různými typy jednoduchých textů a záznamů, s obrazovým materiálem, běžně užívanými gesty, zvuky a jinými komunikačními prostředky • s ohledem na věk využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolím • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráce s ostatními lidmi	• vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni • vedeme žáky ke schopnosti umět hovořit o získaných poznatcích, postupech, dojmech • prezentujeme naši školu na veřejnosti, umožňujeme osobní prezentaci žáků • vedeme žáky ke zvládnutí informačních technologií

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ a MŠ Vřesovice
Kompetence k řešení problémů Cíl: Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	• za pomoci dospělého vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a seznámí se s problémem • vyhledává informace vhodné k řešení problému • s ohledem na věk a schopnosti samostatně řeší problémy, ve kterých volí vhodné způsoby řešení • prakticky ověřuje správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací • s ohledem na věk činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně odpovědnost	• vedeme žáky k otevřenému upozorňování na problémy • společně se žáky se snažíme vzniklé problémy řešit • řešíme problémové úkoly a postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším • na základě pochopení sami žáci navrhnou a vymýšlejí různé možnosti řešení problému • povzbuzujeme žáky k trpělivosti a vytrvalosti při řešení problému

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ a MŠ Vřesovice
Kompetence pracovní Cíl: Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	• s ohledem na věk používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje stanovená pravidla při práci • využívá získané znalosti, zkušenosti a dovednosti ve škole i mimo ni • snaží se hodnotit a vážit si výsledků své práce a práce ostatních z hlediska kvality a hospodárnosti • seznamuje se s různými profesemi a druhy lidské činnosti, utváří si představu o budoucím povolání	• v rámci výuky dbáme na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech • vedeme žáky k dosažení zručnosti při práci s různými materiály, k udržování pořádku na pracovním místě • vytváříme s žáky kritéria hodnocení své práce • účelně a zodpovědně využíváme materiály • shromažďujeme papír a organizujeme jeho odvoz • žáky vedeme k sebehodnocení a hodnocení práce druhých • umožňujeme nahlédnout do různých oborů lidské činnosti

Kompetence a cíl základního vzdělávání	Kompetence pro 5. ročník na naší škole žák:	Co to znamená na ZŠ a MŠ Vřesovice
Kompetence sociální a personální Cíl: Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.	• snaží se podílet na práci ve skupině • snaží se spoluvytvářet pravidla v týmu • učí se přijímat role ve skupině • přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc, nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině • snaží se spolupracovat při řešení daného úkolu • vytváří si postupně pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj • snaží se ovládat své chování a jednání	• vedeme žáky ke spolupráci ve skupině • podílíme se na vytváření pravidel a jejich dodržování • učíme žáky vzájemné toleranci, zodpovědnosti a respektování se navzájem • umožňujeme žákům vyjádřit svůj pocit a postoj (ranní kruh) • setkáváme se s dalšími sociálními skupinami (např. mimoškolní činnosti, exkurze, kulturní akce, jiné školy...) • hledáme řešení modelových situací

2.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

2.4.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků naší školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem **metodické podpory**. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory

stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

2.4.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

V ŠVP může škola případně stanovit:

- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jakými jsou například: dělení a spojování hodin, prodloužení základního, vzdělávání na 10 let, odlišná délka vyučovacích hodin
- učební osnovy předmětů speciálně pedagogické péče

2.4.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky,
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků,
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost,
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který, odpovídá jeho vzdělávacím potřebám,
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin,
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP),
- spolupráci s ostatními školami.

2.5 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

2.5.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

2.5.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem

žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V ŠVP může škola případně stanovit:

- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.)
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:
 1. předčasný nástup dítěte ke školní docházce
 2. vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
 3. specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků
 4. účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
 5. občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
 6. obohacování vzdělávacího obsahu
 7. zadávání specifických úkolů, projektů
 8. příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
 9. nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

2.6 PŘEHLED PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření, která se člení do 5 stupňů podle organizační a finanční náročnosti. Pro žáky je podpora bezplatná.

Podpůrná opatření mají definovanou finanční náročnost, která - pokud již není státem hrazená (maturity, závěrečné zkoušky atd.) -, je vyjádřena ve formě kódového označení v přehledu podpůrných opatření, který je součástí prováděcího předpisu, tedy vyhlášky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kód uvádí školské poradenské zařízení do doporučení ke vzdělávání žáka se SVP. Škola následně přenesla kód normované finanční náročnosti zvolených podpůrných opatření do matriky.

Hlavní podpůrná opatření zahrnují (úplný přehled viz Příloha č. 1 Vyhlášky č. 27/2016):

- a) **Poradenskou pomoc školy** (výchovný poradce, školní metodik prevence, případně školní psycholog, školní speciální pedagog, školní logoped) a pomoc školského

- poradenského zařízení – PPP (pedagogicko-psychologické poradny) a SPC (speciálně pedagogického centra)
- b) **Úpravu organizace vzdělávání** (například využívání disponibilních hodin pro vzdělávání žáků se SVP, které umožňují zařadit předměty speciálně pedagogické péče, intenzivnější výuku českého jazyka pro cizince a etnické menšiny, úpravu výuky u selhávajících žáků, úpravu obsahu vzdělávání, dále již zmíněné úpravy v hodnocení žáků a v metodách výuky, úpravy výstupů ze vzdělávání, existuje také možnost prodloužit dobu vzdělávání žáka až o 2 roky atd.)
 - c) **Úpravu podmínek přijímání a ukončování vzdělávání** – respektuje se, jakým způsobem se žák vzdělával, jaká měl podpůrná opatření, a ta se uplatňují v případě potřeby i při přijímání ke studiu a při ukončování vzdělávání
 - d) **Využívání IVP** (individuální vzdělávací plán, který se při vzdělávání těchto žáků již dnes uplatňuje), návrh na úpravu vzdělávání žáka připravuje ŠPZ (školské poradenské zařízení) a rodič nebo zletilý žák žádá ředitele školy o možnost vzdělávat se podle IVP; kontrola IVP probíhá 1x ročně. S IVP seznamuje ředitel školy, respektive třídní učitel všechny vyučující, kteří se na vzdělávání žáka podílejí
 - e) **Asistenta pedagoga, případně dalšího pedagogického pracovníka - například speciálního pedagoga**; ti se nově stávají podpůrnými opatřeními s normovanou finanční náročností
 - f) **Úpravu vzdělávání neslyšících žáků** s podporou tlumočnicků českého znakového jazyka a přepisovatelů
 - g) **Možnost uplatnit augmentativní a alternativní formy komunikace**
 - h) **Možnost vzdělávat ve stavebně nebo technicky upravených prostorách**
 - i) **Úhradu speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek**

Nová je také možnost poskytovat podpůrná opatření ve školských zařízeních, která se podílejí na vzdělávání žáka, případně na přípravě na vzdělávání žáka. Jedná se především o **družiny, školní kluby**. Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a také z toho, která podpůrná opatření má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školských zařízeních.

Rozsah podpory je limitován dobou, kterou dítě v těchto zařízeních tráví. Popis možné podpory je uveden ve vyhlášce č.27/2016 Sb., v přehledu podpůrných opatření. Pokud je školské zařízení součástí právnické osoby - školy, obdrží škola jedno doporučení ke vzdělávání žáka.

Ředitel školy poskytne ŠPZ, u něhož zákonný zástupce požádal o vyšetření a vystavení Doporučení ke vzdělávání žáka, aktuální informace o podmínkách a možnostech školy, které se vztahují k potřebám žáka a k možnostem takového žáka v ní vzdělávat.

Po vydání doporučení má škola maximální dobu čtyř měsíců pro vytvoření doporučených podmínek pro vzdělávání žáka a zajištění podpůrných opatření. V případě, že v

této lhůtě nelze ve škole zajistit např. stavební či technické úpravy, zváží ŠPZ po konzultaci se školou a zákonným zástupcem žáka možnost kombinace jiných podpůrných opatření, v krajním případě doporučí rodiči školu, která je technicky připravena pro vzdělávání žáka.

V případě nemožnosti zajistit v předepsané lhůtě personální podpůrná opatření (asistent pedagoga, speciální pedagog, učitel předmětu speciálně pedagogické péče apod.), hledá do doby zajištění personálního podpůrná opatření škola či školské zařízení řešení, které umožní podporu žáka (např. dohodou o podpoře a metodickém vedení se SPC nebo PPP). Vždy je třeba se řídit základním pravidlem, že jakékoli řešení musí být v nejlepším zájmu žáka.

2.6.1 Opatření, která realizuje škola sama

Podpůrná opatření 1. stupně

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení.

Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

2.6.2 Opatření, které škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

A. Zákonný zástupce žáka respektoval doporučení školy nebo se rozhodl sám k návštěvě ŠPZ

Školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC) nejpozději do tří měsíců od objednání žáka provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a do 30 dnů od návštěvy ŠPZ vypracuje pro rodiče zprávu z vyšetření. Pro rodiče a školu pak vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě, že podmínkou pro stanovení podpůrných opatření je vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.), prodlužuje se tomu adekvátně lhůta pro vypracování Doporučení.

Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení rodiče a žáka, ze závěrů školy a PLPP, pokud byl zpracován, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka.

Pokud bude příprava Doporučení ke vzdělávání žáka vyžadovat:

- informace školy (zajištění pomůcek, přítomnost asistenta pedagoga ve třídě v případě, že již ve třídě asistent působí, uzpůsobení dalších podmínek pro vzdělávání žáka, tj. velikost třídy, organizace vzdělávání atd.) – pak před vydáním doporučení zástupce ŠPZ konzultuje se školou. Obvykle ve školách zajišťují tyto služby výchovní poradci nebo ředitel školy pověří jiného pedagoga, který bude o nastavování podpůrných opatření se ŠPZ komunikovat
- informace dalšího ŠPZ, pokud bude charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka takový, že bude třeba komunikovat s více zařízeními.
- Jedná se především o žáky s kombinovaným postižením, kdy žák má obtíže, které pramení například z poruchy učení a současně je slabozraký a je třeba mu poskytovat i speciálně pedagogickou péči. V takovém případě se musí domluvit dvě ŠPZ na formulaci jednoho Doporučení ke vzdělávání žáka, aby podpůrná opatření nebyla poskytována duplicitně

B. Zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže.

V této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Tato varianta je

považována za mezní, tedy je třeba ji volit až v případě, kdy nelze jinými cestami dosáhnout naplnění zájmu žáka.

2.6.3 Doporučení ke vzdělávání žáka se speciální vzdělávací potřebou

Doporučení vystavuje školské poradenské zařízení. Po jeho vystavení seznamuje s jeho obsahem společně se zprávou z vyšetření zákonného zástupce žáka nebo žáka zletilého.

Vyšetření žáka i vystavení dokumentů je možné vždy jen s informovaným souhlasem rodiče nebo zletilého žáka. Doporučení je předáno škole a zde je následně projednáno, případně ještě upraveno se souhlasem všech participantů (škola, rodič, žák, ŠPZ) a s informovaným souhlasem rodiče či zletilého žáka podepsáno.

Doporučení obsahuje popis vzdělávacích potřeb žáka, popis všech zvolených podpůrných opatření včetně IVP, doporučení k poskytnutí asistenta pedagoga nebo dalších osob podporujících vzdělávání žáka, vymezení pomůcek atd.

Jak bylo zmíněno výše, navržená a vzájemně odsouhlasená podpůrná opatření by se měla začít školou realizovat neprodleně, nejpozději do 4 měsíců ode dne jejich nastavení. Pokud tak škola z různých důvodů neučiní, je nezbytné opětovně vyhodnotit její postup a případně domluvit restrukturalizaci podpůrných opatření.

ŠPZ vyhodnocuje účelnost a efektivitu zvolených podpůrných opatření nejpozději po roce od jejich přidělení, jinak jejich platnost trvá zpravidla dva roky. Frekvence kontrol je obdobná jako v případě kontrol IVP, které bude obvykle součástí Doporučení (avšak nikoliv nutně vždy).

2.7 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata zastupují v ŠVP okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich

vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání.

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a jejich obsah realizován formou projektů. Mají nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělání od 3. stupně podpůrných opatření.

2.7.1 Osobnostní a sociální výchova

Žáky vedeme k porozumění sobě samému a druhým, k zvládnutí vlastního chování, k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, ke komunikaci a spolupráci.

Vedeme žáky k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů a složitých situací. Napomáháme k prevenci škodlivých způsobů chování.

2.7.2 Výchova demokratického člověka

Žáky učíme spravedlnosti, toleranci a odpovědnosti, kritickému myšlení, vědomí svých práv a povinností, zásadám slušné komunikace. Rozvíjíme vztah k domovu a vlasti.

Ve druhém období rozvíjíme u žáků sebeúctu, sebedůvěru, samostatnost, angažovanost. Přispíváme k utváření hodnot – spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance, odpovědnost. Motivujeme k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším.

2.7.3 Výchova k myšlení v evropských souvislostech

Ve druhém období podněcujeme zájem žáků o Evropu a svět. Zprostředkováváme jim poznání Evropy a světa.

2.7.4 Multikulturní výchova

Ve druhém období vedeme žáky k respektování zvláštností různých etnik. Přispíváme k zapojení žáků s odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

2.7.5 Environmentální výchova

Žáky vedeme k pozornému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti. Ve druhém období poskytujeme žákům znalosti, dovednosti a pěstujeme návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí. Přispíváme k utváření zdravého životního stylu.

2.7.6 Mediální výchova

Ve druhém období rozvíjíme u žáků komunikaci a spolupráci v týmu, stanovení si cílů, úkolů a zodpovědnosti.

Průřezová témata se prolínají všemi vzdělávacími oblastmi.

Průřezová témata	Ročník				
Osobnostní a sociální výchova	1.	2.	3.	4.	5.
Rozvoj schopnosti poznání	Prv,Hv Čj,Pč M,VV	Prv,Hv Čj,Pč M,VV	Prv,Hv Čj,Pč M,VV,Aj	Hv,Čj,Pč M,VV,Aj Př,Vl	Hv,Čj,Pč M,VVAj Př,Vl,Inf
Sebepoznání a sebepojetí	Tv,Hv Prv,Vv	Tv,Vv Prv,Hv Čj	Tv,Vv Prv,Hv Čj,Aj	Tv,Vv Př,Hv Vl,Aj	Tv,Inf Př,Hv Vl,Aj
Seberegulace a sebeorganizace	Tv,Čj, Prv	Tv,Čj Prv,Pč	Tv,Čj Prv,Pč	Tv,Pč Čj,Vv	Čj,Tv Vv,Tv

		Vv	Vv,Aj		
Psychohygiena	Hv,Vv	Hv,Vv	Hv,Vv	Hv,Vv	Hv,Vv
	Tv,Prv	Tv,Prv	Tv,Pč	Tv,Čj	Tv,Čj
	Pč,Čj	Pč,Čj		Pč,Př	Pč,Aj
Kreativita	Hv,Vv	M,Hv	Vv,Hv	Hv,M	Hv,Čj
	Pč,M	Vv,Pč	Pč,Prv	Pč,Vv	Pč,Vv
	Čj		Čj,M	Př	
Poznávání lidí	Prv,Hv	Prv,Vv	Prv,Vv	M,Vv	Př,Vv
	Čj	Pč	Pč	TV,Pč	Tv,Pč
Mezilidské vztahy	Čj,Prv	Čj,Prv	Hv,Vv	Čj,Př	Čj,Př
	Hv,Tv	Vv,Hv	Pč,Prv	Hv,Vv	Hv,Vv
		Tv,Pč		Pč	Pč
Komunikace	Čj,Tv	Čj,Hv	Čj,Aj,Hv	Čj,Př	Čj,Hv
	Pč	Vv,Tv,Pč	Vv,Tv,Pč	Hv,Vv	Vv,Tv
		Prv	Prv	Tv,Pč	Pč
Kooperace a kompetice	Čj,M	Čj,M,Vv	Čj,Vv	Vv,Vl	Vv,Hv
		Tv,Prv,Hv		Hv	M
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj,Tv	M	M	Čj,M	Čj,M
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv	Prv			

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** je realizováno formou integrace do některých předmětů a formou projektových dnů.

Výchova demokratického občana	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	Čj,Prv	Prv	Čj,Tv	Tv Vl	Tv Vl
Občan, občanská společnost a stát	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl
Forma participace občanů v politickém životě				Vl	Vl
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	Vl

Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	Hv	Hv	Hv Aj	Hv Aj	Hv,Vl Aj,Inf
Objevujeme Evropu a svět		Prv	Prv	Vl	Vl
Jsme Evropané				Vl Př	Vl Př

Průřezové téma **Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech** je realizováno formou integrace do některých předmětů (viz tabulka) a formou projektových dnů.

Mediální výchova	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Prv Čj	Čj Tv	Čj Tv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Prv Př	Čj	Čj
Stavba mediálních sdělení			Čj 2.7.	Čj	Čj
Vnímání autora mediálních sdělení	Tv	Vv	Vv	Čj,Vv	Čj,Vv
Fungování a vliv médií ve společnosti	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
Tvorba mediálního sdělení	Tv	Vv	Vv	Čj,Vv	Čj,Vv
Práce realizačního týmu				Čj,Vv	Čj,Vv

Multikulturní výchova	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní difference		Čj		Čj Aj	Aj
Lidské vztahy	Prv	Čj Prv	Čj,Aj Prv	Aj	Aj,Vl
Etnický původ			2.7.6.		Vl
Multikulturalita				Aj	Aj
Princip sociálního smíru a solidarity					

Enviromentální výchova	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy		Prv		Př	Př
Základní podmínky života	Prv	Prv Pč	Prv Pč	Pč Př	Pč
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pč	Prv, Vv Pč	Prv, Vv Pč	Prv, Vv Pč	Prv, Vv Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv	M, Prv Tv	M, Prv	M, Př	M